

የየሱስ ክርስቶስ መንገድ

የሱስ ክርስቶስ:

የየሱስ ክርስቶስ መንገድ፣ እርሱም ለሰብአዊ ፍጡር ልዩነት፣ የሰውን ዘርና ምድሪቱን ለመለወጥ የሚያደርጋቸው አስተዋፅዖቶች፤ በበርካታ ምርምርና ልምድ ላይ የተመሠረቱ አዳዲስ አመለካከቶችን በማፍለቅ የግል ባህርይን ዕድገት ለማጎልበት ተግባራዊ የሆነ ጥቆማን የሚሰጥ ገለልተኛ የሆነ የመረጃ ምንጭ ነው።

በዚህ በአማርኛ ቋንቋ በተጻፈው ገፅ ከፀሎት ጋር ለተያያዙት ጉዳዮች መሠረታዊ የሆኑ ጥቆማዎችን ያገኛሉ።

[ሃይማኖት - ከየሱስ ክርስቶስ ጋር ስንዙ - ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር እንደ ማገናኛ ድልድይ](#) ¹⁾

[መረጃ፡ የሱስና እስልምና](#) ¹⁾

በአንዳንድ ቋንቋዎች ²⁾ ደግሞ በአጠቃላይ ከወንጌሎችና ከኮሎንስ ራዕይ ጋር አጠቃላይ የሆኑ ሐተታዎችን የያዙ በሌሎች ብዙ ዐርዕስቶች ላይ የተጻፉትን ጽሑፎች ያገኛሉ ³⁾

1) አጫጭር ትርጉሞች: [اللغة العربية](#)

2) አጠቃላይ ትርጉሞች [እንግሊዘኛ](#) እና [ጅርመንኛ](#) ዘወትር ይሻሻላሉ , [ፈረንሳይኛ \(français\)](#) , [ፈረንሳይኛ ደግሞ፡](#)

<http://www.ways-of-christ.com/am>

ለሰላም ለሕይወትና ለምድር የሚጸለይ ፀሎት

ይህ ፀሎት ደግሞ ውጤታማ ወደ ሆነው ፀሎት ሊመራ የሚችለውን፣ የክርስቲያንን አመለካከት "ያንፀባርቃል።"

እግዚአብሔር፣ መነሻዬ፣ ረድኤቴና ተስፋዬ! ከየሱስ ክርስቶስ ጋር በአንድነት ከአንተ ዝንድ ለምመጣልኝ ለሁሉም ነገር ይድረስህ ምሥጋናዬ እኔና ከአንተ አርቆኝ ለወሰደኝ ለሁሉም ነገር ይቅር እንድትለኝ እለምንሃለሁ በዚህ በዝምታ፣ እባክህን በመንፈስህ ጠቢብ አድርገኝ

ወደ አንተ የሚሄዱትን፣ ሌሎችን እንዳላሰናክል አንተ ምራኝ እንደ ፈቃድህ ሌሎችን እንድረዳ ዘንድ አንተ ምራኝ በመንገድ አንተ አድነኝ*

ሰዎች ሞትንና ሕይወትን የተመለከቱበትን ውሳኔዎች በአንተ እጅ ይጥሉ ዘንድ በመንፈስህ አነሳሳቸው** ለተፈጥሮህ የሚሠሩትንም እርዳቸው*** ይህን ዓለም ተስፋ ወደሰጠሃው ወደ አዲሱ ዘመን ዘልቆ ይገባ ዘንድ ምራው****

*) እዚህ ጋ ሌሎችም ሊጨመሩ ይችላሉ። **) እዚህ ጋ ዝርዝሮችም ሊጨመሩ ይችላሉ፤ ወይም 'ሁከትን መካብ ማቆም'፣ 'ችግሮችን በማቃለል አንድ የሁከት መንስኤ ማስወገድ'፤ 'ሰላማዊ ሰዎች ሰብአዊ መብታቸው ተከብሮ ለመኖር የሚያስችላቸውን የደህንነት እርምጃችን ብቻ ተግባራዊ ማድረግ'፤ 'ታዋቂ ከሆኑ ከተለያዩ የሃይማኖት ሰዎች ጋር ውይይት ለመጀመር '፣ ከመሳሰለው ፀሎት በኋላ በአማላጅነት ሊገባ ይችላል...በማቴዎስ 5፡ 9 ና 26፡ 52 ያለውን ማየት ይችላሉ።

***)ተፈጥሮ ለርዳታ እሪ ትላለች።ጊዜው የፀሎት ነው፣ ጌታ ሆይ 'ክተነሳሳብን' የተፈጥሮ ኃይል አድነን። ዳሩ ግን ይህ ከሌላው ተፈጥሮ ጋር ካለው ግንኙነት አኳያ የሰውን የባህርይ ለውጥ አይተካም።

****) ሉቃስ 11፡2፤ 21፡31። ራዕይ 11፡ 16፤... ለመፀለይ ፣ በአንድ"መንፈስ" በመሆን በአንድነት ለመኖርና ተግባራችንን ለማክናወን እንችል ዘንድ እግዚአብሔር በሁሉም ቤተ ክርስቲያናት ለርሱ የተሰጠውን ፍቅር ያከፋፍላል።

3) እዚህ የተጠቀሰው ዋና ጽሑፍ በሌሎች ቋንቋዎች የሚከተሉትን ምዕራፎች ይይዛል፡-ክፍል 1- የአማላጅነትን ፀሎት ጨምሮ በሥርዓት የተዘጋጁት ጥቆማዎችና የዚህ ጽሑፍ ዓላማና ጠቃሚነት መግቢያ፤ "መጀመሪያ ቃል (በግሪክ ሎጎስ) ነበረ... እናም ቃሉም ሥጋ ሆነ"፤ የናዝሬቱ የሱስ፤ ልደቱ፤ የክርስቲያን ዳግመኛ ልደትን በተመለከተ ተጨማሪ ገፅ፤ በየሱስ የወጣትነት ዕድሜ ወቅት የሚገኝ ጠቃሚ ነገር አለ ወይ ? ፤ "የሱስ ተብለው በሚጠሩ በሁለት ልጆች" መካከል የተከሰተ ጥላቻን በተመለከተ የቀረበ አስተያየት፤ በመጥመቁ ዮሐንስ በዮርዳኖስ ወንዝ የተከናወነ ጥምቀት፤ የዛሬውን ጥምቀት በተመለከተ ከተጨማሪ ማብራሪያ ጋር ይቀረበ ተጨማሪ ገፅ፤ በበረኃ ውስጥ ፀጥታ፤ ፈተናዎች፤ በቃና ዘገሊላ የተደረገ ሠርግ፤ (ወሲብ፣ የሌላውን ስሜት መካፈል፣ ማፅናትንና ፍቅርን በተመለከተ የቀረበ አመለካከት)፤ "ቅዱስ ቅንኦት" (ስሜቶችን በተመለከተ የቀረቡ አመለካከቶች)፤ የተራራው ላይ ስብከትና አእምሮን በተመለከተ የቀረቡ አመለካከቶች፤ በታቦር ተራራ ላይ የክርስቶስ መልክ መቀየር፤ አልአዛርን ከሞት በማሰነሳቱ "ታአምራት" ላይ የቀረቡ ጥያቄዎች፤ "በጎች"፤ የክርስቶስ "የእግር እጥበት" እናም የቢታንያው ማርያም የሱስን መቀባት (ለክርስቲያን መንፈሳዊነት ጠቃሚ ነጥብ)፤ የመጨረሻው እራት፤ በድል መግባትና ግርፋት፤ የእሾህ አክሊል መደፋት" ና የመጨረሻው ንግግሮች፤ ስቅለቱና ቀብር (ከክርስትና ሃይማኖት ከቀረበ አስተያየት ጋር)፤ የባዶ መቃብር፤ ወደ "ሥዕል መውረድ" ና ወደ "ገነት እርገት" ጥያቄ፤ ትንሣኤ፤ "የክርስቶስ እርገት"፤ ጴጌጠቆስ፤ የየሱስን ገፅታ በተመለከተ የቀረበ ጥቆማ። ክፍል 2፡ የቅዱስ ዮሐንስ ራዕይ፤ ትንቢቶች እንደት እንደሚመረመሩ፤ የዮሐንስ ራዕይ ማውጨ፤ ሰባቱ

ቤተክርስቲያናት፣ የዛሬ ቤተክርስቲያናት ልዩነታቸውንና አንድ ለመሆን ያላቸውን መንገድ በተመለከተ የቀረበ ተጨማሪ ገፅ፣ "ሰባቱ ማህተሞች"፣ "ሰባቱ መለኮቶች"፣ "ሰባቱ ነገድጓች" ና ሁለቱ ነቢያት፣ ሴቲቱና ዘንዶው፣ ከባህር ውስጥ የሚወጣ "ሰባት ራሶች ያሉት አውሬ"፣ ከምደር ላይ የሚወጣ "አሥር ቀንዶች ያሉት አውሬ"፣ "ሰባቱ የቁጣ ጽዋዎች" ና የ "ባቢሎን" መጨረሻ፤ **የክርስቶስ ደግመኛ መምጫ፤** (ትክክለኛው) "የሲህ ዓመት ሰላም"፤ አዲስ ሰማይ፣ አዲስ ምድርና "አዲስቷ ኢየሩሳሌም"፤ የመጨረሻ ምዕራፍ ፦ የክርስቲያን አመለካከት፣ ሠንጠረዥ፤ በዓለም እየሆኑ ከዓለም አለመሆን፣የክርስቲያኑ አመለካከት። **3፡** ሌሎች ዐርዕስቶች፣ ፀሎት፣ የሥነ ምግባር ዋጋዎች መሠረተ ሃሳብ፤ ዘመናዊ የየሱስ ማለምት ማስተካከያ፤ የሱስ፣ የሰው ምግብና እንስሳትን መጠበቅ፣ ሳይንሶችና በእግዚአብሔር ማመን፣ የሱስና ፈውስ - ዛሬም ቢሆን፣ በረከቶች፣ ክርስቲያን ለምጣኔ ሃብትና ለማህበራዊ ጥያቄዎች ያለው አመለካከት፣ ክርስቲያን ለማህበረሰብና ለፖለቲካ ያለው አመለካከት፣ ሃይማኖትና ፍልስፍና፣ በሃይማኖት ግግር ላይ የተሰጠ አስተያየት፤ ያልተወለደ ፍጡር፤ እነዚህ ገጾችና ትምህርት የተለያዩ የክርስቲያን ስነ መለኮት አመለካከቶች፤ የክርስቲያን ተማህፅና፣ ማነቃቂያና ቤተ ክርስቲያናት፣ ከሞት በኋላ ሰላላው ሕይወት ሰላላው ጥያቄና ከሞት በፊት ባለው ሕይወት ላይ የሚያሳድረው ተፅዕኖ ሰላላው ያለው አመለካከት፤ ክርስቲያንነት - ሌሎች ስለ "ዕድል" እና "እንደገና መፈጠር"ን በተመለከተ ከሚያስተምሩት ከሌሎች ትምህርቶች ጋር ያለው ግንኙነት፤ **4. ብሉ ኪዳንና እርሱ ከሌሎች ሃይማኖቶች ጋር ለመወያየት የሚያበረከተው አስተዋፅኦ፦ ብሉይ ኪዳን፣ የአይሁድ ኃይማኖትና የሱስ፤ "የሱስና አስላም"፣ የዛሬታስትራ (ፓርሥስም) ሃይማኖት፤ "ቡዳዊነት" ፣ "ሂንዱክዊነት"፣ "ታኦዝምነት"፣ኮንፍሰካዝምነት"፣ ሸንቶዝምነትና የተፈጥሮ ኃይማኖቶች፣ ሃይማኖት ሰውን እንደገና ከእግዚአብሔር ጋር "የማገናኛ ድልድይ" ።**

የባለቤትነት መብት፡ በዚህ ገፅ ያሉትን ጽሑፎች፣ ያለምንም ለውጥ፣ አትመው ልወሰዱ ወይም ለወዳጆች ሊያቃብሉ ይችላሉ!

ኢ. ሚያል፡ አባክዎን በእንግሊዘኛ ወይም በጀርመንኛ

መጽሐፍ ቅዱስ

ሃይማኖት¹⁾ - ከየሱስ ክርስቶስ ጋር ስንዙ - ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር እንደ "ማገናኛ ድልድይ"

¹⁾ ሃይማኖት የሚለው ቃል መነሻው በላቲን ራ-ሊ.ጊዮ ሲሆን ትርጉሙም ከወሰጣችን ሆኖ በኛው ውስጥ መልክ ከምይዘው ከእግዚአብሔር ጋር-እንደገና መገናኘት ማለት ነው። ይህም እንደ ሆሎግራም (በፎቶግራፍ ጥበብና በጨረር አማካይነት ሶስት ዓይነት ቅርፅ ያለው ፎቶግራፍ) በሰፊው ይከሰታል።

በሰብአዊ ፍጡር ሕይወት ውስጥ ያሉትን ጥልቅ ችግሮችን ማወቅ

ሰውነትን ከማዳን ባሻገር ላሉት ለውጦች ደግሞ የየሱስ የመጀመሪያው ጥያቄ፡ "ልትድን ትወዳለህን?" (ዮሐንስ 5፡ 6) ነው፤ ወይም ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ ከፈለጉ፣አሁንም መለወጥ ያለብዎትን ጉድለቶች ያውቃሉ? አንድ ሰው ከቀላሉ የሕይወት ጉዳዮች በስተጀርባ ዘወትር ከሃይማኖት ጋር ግንኙነት የሌላቸውን ማዕከላዊ የመገናኛ ክሮችን ሊያገኝ ይችላል። ጎልማሳ ለመሆን እያደገ ያለው ልጅ አዳዲስ ችሎታዎችን ያዳብራል። ዳሩ ግን፣ ነገሮችን በፅናት ለመለማመድ የሚያስችሉት አንዳንድ የመጀመሪያዎቹ ችሎታዎች ይሰውራሉ። በኋላም አንድ ሰው እነዚህን የተፈጥሮ ችሎታዎች ለማደስ ይሞክራል። በዚህ ሁኔታ የሰው ደንዳናነት እየላለ

ወይም እየጠፋ ሲሄድ፤ ተጨማሪ ችሎታዎች ግን ይቀራሉ። በአንጎልና በሕይወት መካከል ያሉት ክፍተቶች (ሰብረቶች) - በ"ልብ" ውስጥ ባለው ደካማ ድልድይ፤ በአእምሮና በተፈጥሮ ሕይወት መካከል ወዳለው ክፍተት እያመሩ፤ እንደገና በተሻለ ሁኔታ ይቀናጃሉ። ይህ ክፍተት በጥንታዊው የገነቱ ታሪክ ውስጥ "መልካምንና ክፋን ከሚያስታውቀው ዛፍ ስለመብላት" አንድ ትርጉም እንደሆነ ማሳየት ይቻላል። እናም "ካልተመለሳችሁ እንደ ሕፃናትም ካልሆናችሁ፤ ወደ መንግሥተ ሰማያት ከቶ አትገቡም።" ያለው የየሱስ አባባል የተመሰረተው መመለስና መለወጥ በሚቻልበት ጥልቅ እውቀት ላይ የተመሰረተ ነው(ማቴዎስ 18:1-3፤ ማርቆስ 10:15፤ሉቃስ 18:17)። ይህም ሀፍረት እንደሚሰማችው ልጆች አኳኑን ዓይነት ብቻ ሳይሆን "ምሳሌያዊ" ²⁾ ዋና የአድገት መሰረተ ሃሳብ ንድፎችን በተመለከት ነው ("ለሰው ጥቅም ትምህርት የሚሆን" የጠፋው ክፍል ማለት ነው)። ይህ መንገድ ከዛሬው ውስን የአእምሮ ንቃተ ሕሊና ባሻገር ይዘለቃል።

2) "ምሳሌያዊ" የ ሲ ጂ ጃንግና የሌሎቹ ጥልቅ የሰነ አእምሮ ቃል ፤ የሰው ዘር የመኖር ገፅታዎች በተለያዩ መልኮችና ቅርፆች ለምሳሌ በሕልም ይገለጻል። ዳሩ ግን ፤ " ዋና ተምሳሌያቱ " ደግሞ በከፍተኛ ደረጃ የተቀላቀለና አሳሳች ይዘት አለው። "እግዚአብሔር"ን እንደ ሽማግሌ አድርገው ያዩታል፤ እና " ሰማይ " ን እና "ገሃነም" ን "የማህበራዊ ህሊና " ተምሳሌያት አድርገው ይጠቅሱአቸዋል። ጃንግ ይህ በትክክል ምን እንደነበረ አላውቀም። ቢያንስ የዚህ የህሊና ደረጃ ማዕከል በተወሰነ ደረጃ በሁሉም ሰዎች የሚታይ ይመስላል - በሰዎች ውስጥ በተቀረጹት መልኮችና ሃሳቦች። እንግዲህ ፤ ይህ በሰው ዘር ታሪክ ውስጥ ከመጀመሪያ ጊዜ ጀምሮ እንደ ዋና ዓይነት መታሰቢያ ብቅ ይላል - እንደ " ጥንታዊ ሃይማኖት ህሊና " (.....) ዘመናት በፊት እንኳን። ይህ የህሊና ደረጃ ደግሞ እንዲህ ዓይነት ተቃራኒ ነገሮችን ይይዛል - ሰዎች በህይወታቸው ሲለግመዱ ፤ ከመላ ጎደል " የሚታዩ " ተቃራኒ ነገሮችን (.....) ። ቀረብ ብለን ስናይ እግዚአብሔርን በዚህ ዓይነት ማየቱ አስቸጋሪ ገለጻ ይገልጻል (...)። የፈጠራ ታሪኮች፤ በርግጥ ለልጆች ጠቃሚ ሊሆን ከሚችለው፤ ከዚህ የምልክታዊ ዓለም ጋር ፈጠራ ባለበት ሁኔታ ለመገናኘት ሞክረዋል። ዳሩ ግን ፤ አዋቂዎች ፤ ከነዚህ ምልክቶች አልፈው ሊሄዱ ሊሞክሩ ይችላሉ - በብዙ ሰብአዊ ገጽታዎች የሚገናኙ ምልክቶች። ዳሩ ግን ትክክለኛው ችግር ስለ እግዚአብሔር እነዚህ የውሸት ጽንሰ ሃሳቦች እንዲያቃስቱ ከማድረግ ይልቅ እግዚአብሔርን በቀጥታ መፈለግ ነው።

ይህም አንድ ሰው ይህንን ሁሉ በራሱ ጥረት ይቋቋመዋል ወይም ይችላሉ ማለት አይደለም። ይህንን ሁሉ በቁጥጥር ሥር ለማዋል የሱስ ትክክለኛውን መንገድ፤ኃይል ወይም ምህረት ያቀርባል። እውነትን የሚፈልጉ ክርስቲያኖች፤ ክርስቲያን ባለ ታሪኮችና ክርስቲያን ቀማሚዎች ወደ በለጠ (ፍፁምና) አቅንተዋል (5: 48፤ ዮሐንስ፤ 10: 34ን ያወዳድሩ) ። ሌሎች ብዙ ክርስቲያኖች በማወቅም ሆነ ባለማወቅ ተመሳሳይ ልምድ አላቸው። በውስጣቸው ቢፈልጉም፤ በማህበራዊ ሕይወታቸው እምነታቸውን ተግባራዊ ቢያደርጉም ወይም እኛ "ሙሉ ክርስትና" ብለን እንድንምንጠረው ሁለቱንም ቢያጣምሩት ምንም አይደለም። ብዙ ሌላ ባህሎችም ለዛኛው ውስጣዊ ግጭቶች መፍትሄ ለማግኘት ሽተዋል፤ ለምሳሌ ያህል የታኦትኮች ቀማሚዎችና አንዳንድ የዮጋ ትምህርት ቤቶች ³⁾።

3) ዮጋ የሚለው የሕንድ ቃል፤ ቃል በቃል ሲተረጎም "በቀምበር አጥምደው" ማለት ከሥር ከመሰረትና ከዘላለማዊነት ጋር እንደገና ለመገናኘት መፈለግ ማለት ነው።

"እግዚአብሔር- ሰው" የሱስ ክርስቶስ፤ 'አዲሱ አዳም' ሰብአዊ ዘሮች ከዛ ጊዜ ጀምሮ የተሸፈነውን የቀድሞ በህርያቸውን መልሶ ማግኘት የሚችሉ ለመሆናቸው ምልክት ነው። በአሁኑ ሰዓት አደገኛ የሆኑትንና፤ የተሳሳቱትን በህርያትን ለማስተካከል ጊዜው ነው። የሱስ፤ ለምድር እንደ "ዕድለኛ አጣ"፤ ለሕይወት ትርጉም ቀዳሚው ምንጭ መገናኛ የሆነውን እግዚአብሔርንና በከፍተኛ ደረጃ ያደገውን የሰው ንቃተ ጎሊና ወክሎአል። የመበስበስ ኃይሎችንም ተቋቋሞአል። ከሰዎች የተለየ ቢሆንም ቅሉ ደግሞ በተለይም ሰዎች ይህንን አውቀው ቢያደርጉ ማድረግ እንድችሉ ዘንድ የገለጠ ሰብአዊ ፍጡር ነው። ዳሩ ግን ስለ ታሪካዊው የሱስ ለማያውቁት እንኳን ትንሳኤውንም ጨምሮ ሕይወቱ ተፅዕኖ ሊያሳድር ይችላል። ይህም በሼልድሬክ ምርምር እንደተገኘው፤ አንድ ዓይነት እንስሳት በደሴታቸው ውስጥ በጋራ በሆነ የኃይል መስክ ተፅዕኖ ሳቢያ አንድ ዓይነት ነገር ከተማሩ በኋላ በሌላ ደሴቶች ውስጥ የሚገኙ እንደዚያው ዓይነት እንስሳት አንድ ነገር በፍጥነት ለመማር እንደሚችሉ ዓይነት ነው።

በመጀመሪያ ደረጃ ያለ ቤተክርስቲያን ከእግዚአብሔርና ከክርስቶስ ጋር ግንኙነት ሊኖር ይችላል፤ ዳሩ ግን፣ ተገቢ የሆነ የክርስቲያኖች ማህበረሰብ ጠቃሚ ነው። ተጻራሪ የሰነ መለኮት ትምህርቶች ክርስቶስን እንደ መንፈሳዊ አማካሪ ወይም የማህበረሰብ ለውጥ አቅንቃኝ ብቻ አድርገው የሚያቅርቡበት ሁኔታዎች ከእንግዲህ ወዲህ የመጨረሻ አማራጭ ሊሆኑ አይችሉም። ዳሩ ግን፣ በተለይም አንዱ ከሌላው በተሻለ ሁኔታ የሚያውቅ ከሆነ ለአንድ ሰው ፍንጭ ይሰጣል። እያንዳንዱ ግለሰብ በግል ክፍሉ ሆኖ እራሱን ለክርስቶስ አስተካክሎ መስጠት ይችላል። ዳሩ ግን በመጨረሻ ደግሞ በገበያ ቦታ ሊሆንም ይችላል። ለዚህ ዓላማ አንድ ሰው በወንጌሎች የቀረቡትን የራሱን ባህርያት ማስታወስ ይችላል። ክርስቶስ ከሞት ተርፎ በትንሳኤ ድል እንዳገኘ የሚይይ ሰው ክርስቶስ በአሁኑ ሰዓት እየሠራ እያለ ሊገናኘው ይችላል።(ዘውትር ከክርስቶስ ውጭ ባሉበት ሁኔታ ሰዎች ከሞት ተርፈው የሚያቅርቡት ብዙ ምስክርናቶችም አሉ)። አንድ ሰው ሁሉን ነገር እንደሚይዝለት፣ ከራሱ ጋራ ለእግዚአብሔር እንደታላቅ ወንድም "በርሱ ስም" የጸሎት ስሜት ሊሰማው ይችላል (ለምሳሌ፣ ዮሐንስ 15:16፤ ማቴዎስ 6: 7-15፤ ማቴዎስ 6: 18: 19-20)ን ይመልከቱ።

እግዚአብሔር፣ መሠረቱ፣ ረድኤቱና ተስፋዬ!

ከየሱስ ክርስቶስ ጋር በአንድነት ከአንተ ዘንድ ለምመጣልኝ ለሁሉም ነገር ይድረስህ ምስጋናዬ**፤ እኔና ከአንተ አርቆኝ ለወሰደኝ ለሁሉም ነገር ይቅር እንድትለኝ አለምንሃለሁ፤ በዚህ በዝምታ፣ እባክህን በመንፈስህ ጠቢብ አድርገኝ***፤ በመንገዴ አንተ ሳበኝ

*) ማርያምን የማጠቃለል አዝማሚያ ያለው ሰው ይህንን ማድረግ ይችላል። በዚህ መንገድ የወንድና የሴት ባህርያት ደግሞ ጎልተው ይታያሉ።

***) ተጨማሪ ልምምድ መሆን የምችለው ደግሞ፣ በመጀመርያ እንደ ጭንቀት፣ ጥላቻ፣ ቁጣ፣ ግድየለሽነት፣ ከልክ ያለፈ ድፍረት፣ እጅግ በጣም ከባድ የሆነ ጥርጣሬን ወይም ችግሮችን የመሳሰሉትን አሉታዊ ስሜቶችን መመልከት ያስፈልጋል። እነዚህ ነገሮች በቃላት ወይም በአእምሮ ብቻ ሆነው እንደሆነ እንኳን ማቴዎስ 5:22ን ያማሳክሩ። ሁለተኛ፣ እነዚህን ነገሮች ከማመንዝግ ይልቅ ነገሮቹ ምን እንደሆኑ በደንብ ለማወቅ እንድቻል ዘንድ መጠበቅ ያስፈልጋል። ሦስተኛ፣ እነዚህን ችግሮች በፀሎት ለእግዚአብሔር አሳልፎ መስጠት ተገቢ ነው። ከዚያም ባሻገር እንደዚሁም የራሱን መላ ሕይወት በእግዚአብሔር ወይም በክርስቶስ እጅ አሳልፎ መስጠት ይቻላል። አራተኛ፣ አንድ ዓይነት አፎይታ አስኪገኝ ድረስ መጠበቅ ያስፈልጋል።

****) ፀጥታ "በደረሱብን ነገሮች ላይ እንድንረጋጋ"፣ መፍትሄ ለመሻት በተቻለ ሁኔታ እንድንዘጋጅ ወይም በፀሎት ላይ እንድንሆን ያደርገናል። ከዚያም አዲስ ለሚከሰቱብን ነገሮች የበለጠ ክፍት እንድንሆን ያደርገናል።

በዚህ መንገድ ላይ የሥነ ምግባር አስፈላጊነት

በመንገዱ አንድ ደረጃ፣ ከሁሉም በላይ የሆነውን "እግዚአብሔርን መውደድ"ና "ባልንጀራህን እንደ ራስህ መውደድ" (ማቴዎስ 19:19) ነው። አንድን ሰው መውደድ ደግሞ አንዱ ለሌሎች ለሚያደርገው ተግባር የመፈለጊያ ጥረት አካል ሊሆን ይችላል። የራሱ ባህርይ በመሆኑ፣ፍቅር ከጥበብ ጋር በመቀላቀል ሰውን ከክርስቶስ ጋር ሊያገናኝ ይችላል። የመልካም ተግባሮች መንገድ ደግሞ ከሚያመጣቸው ለውጦች ጋር የክርስቲያንን መንገድ ግልጽ ያደርገዋል። የሱስ የቀድሞውን የመልካም ሥነ ምግባር መሠረተ ሀሳቦችን ጠብቆአል፤ ምክንያቱም፣"ሰው [ዘውትር] የሚዘራውን ሁሉ ያንኑ ደግሞ ያጭዳልና"(ገላትያ 6:7)፤ ዳሩ ግን፣ እርሱ ከውጫዊው ህግ ይልቅ በግለሰብ ኃላፊነት ላይ አትክሮአል። በውስጣችን አንድ ነገር እንዳለ አንድ ሰው ሊያስተውል ይችላል፤ ለምሳሌ፣ ክርስቶስ በራሱ ሕይወት ምሳሌ ሆኖ እንዳሳየው፣ ከመንፈሱ ጋር ተስማሚ በሚሆን መንገድ ክፋት ወይም ደግነት መኖሩን ማወቅ ያስፈልጋል። ይህ ነገር በአንድ ግለሰብ ልብ፣ ነፍስ ወይም መንፈስ ውስጥ ይገፀባረቃል። በተቻለ መጠን፣ ዘወትር የክርስቶስን የታወቁትን ባህርያት የራስ ባህርይ ማድረግ ጠቃሚ ነው። ለጊዜው ትላልቅ ለውጦች ባይከሰቱም ቅሉ፣ ክርሱ ጋር የጠበቀ ግኑኝነት ይፈጠራል።

በዚህ ሁኔታ በምህረት የሚመነጨው ኃይል፣ እንደገና ከ"ውጫዊው" ክርስቶስና እግዚአብሔር የሚቀርበውን ሁለንተናዊውን የማዳን ኃይል ይሰጣል። እዚህ ላይ ደግሞ የያንዳንዱ ሰው የመለማመጃው መንገድ የተለያየ ሊሆን ይችላል። ዳሩ ግን፣ በዚህ ሁኔታ በአንድ ሰው ላይ የሚመጣው ለውጥና ነገሩ የሚከሰትበት ሁኔታ በጥልቀት ሊሆን ይችላል። ጥቂት "ቅዱሳን"ንና "ረቂቅ በሆነ መንገድ ከአምላክ ጋር የሚገናኙ" ሰዎች ከዚህ ቀደም የቀሰሙአቸው ልምዶች በኛው በ"ጥፋት" ዘመን በተራ ሰዎች አማካይነት ይሰራጫል። አንድ ሰው ጠቃሚታውን ወዲያውኑ ሊገነዘበው ስለማይችል፣ ይህ ሃሳብ እዚህ ጋ መጠቀስ አለበት። ነገሩ የሚያሳስባቸው ሰዎች ይህንን ለዋጭ ኃይል መቀበል አለባቸው፤ አለበለዚያ አንደ አንድ ዓይነት "ፍርድ" እንዲሰማቸው ከርሱ ጋር ተስማሚ የሆኑትን ባህርያት ያላገለበቱትን ሰዎች መሰናክሎች በአስቃቂ ሁኔታ ይመታል።

ወደ አንተ የሚሄዱትን፣ ሌሎችን እንዳላሰናክል አንተ ምራኝ፤ እንደ ፈቃድህ ሌሎችን እንድረዳ ዘንድ አንተ ምራኝ በመንገዴ አንተ አድነኝ* በፍቅርህ እንድንገዝ እርደኝ

*) እዚህ ጋ ሌሎችም አባባሎች ሊጨመሩ ይችላሉ።

ከጥንት፣ ታሪክ ካልተጻፈበት ዘመን ጀምሮ በባህሎች ውስጥ ያለው ሰፊው ተመሳሳይ የዕድገት ደረጃ

ከልጅነት እስከ ጎልማሳነት እንዳለው የዕድገት ደረጃ፣ እንዲሁም የሰው ባህሎች በተለያዩ የንቃተ ህሊና ደረጃዎች አልፈዋል። በአንዱ በኩል አዳዲስ ችሎታዎች (ፈቃድ፣ ክድሮ ይልቅ በአሁኑ ዘመን ሰው ሃሳቦቹንና ስሜቶቹን የመግለጽ የበለጠ ነጻነት አላው) ሲከሰቱ በሌለው በኩል ደግሞ በችግር ውስጥ በሚከት ሁኔታ ከመለው "ተፈጥሮ" ጋር ያለው ቅርበት ዋጋ አጥቶአል (ለምሳሌ፤ ጂን ገብሰር፣ በጀርመንኛ "ኡርስፕራንግ ኣንድ ገገንዋርት"፤ "አሮጌ"፣ "ጠንቋይ"፣ "ረቂቅ"፣ ምሁር ንቃተ ህሊና እያሉ የማመዛዘን አመለካከት አለ። ከዚያ ባሻገር የተሻላና የተቀናጀ ግምታው ሃሳብ ሊመነጭ ይችላል። ተዋቂ ሰዎች እንደዚሁ እያደጉ የሚሄዱት ደረጃዎች ለባህሎቻቸው ፍሬያማ እንዲሆኑ ረድቶአቸዋል። ይህ የሆነውም ብዙ መሰናክሎችን አልፎ፣ ዳሩ ግን በፊት እንደተጠቀሰው የከረመትን ችሎታዎች አክስሞ ነው። በአሁኑ ታሪክ፣ ሰዎች ለመኖር ከፈለጉ ትንሽ ሆነ ትልቅ አዘጋጫ ለውጦችን የበለጠውን በቁጥጥር ሥር ለማዋል የተደቀነባቸውን ፈተና መጋፈጥ አለባቸው⁴⁾ ። ከእ ኤ ኦ 2000 ዓ ም አካባቢ ጀምሮ ይህ የሚቻል ነገር ነው። ይህ ዕድገት እንደ አእምሮ ያሉትን የቀድሞ ወይም አሮጌ ባህርያትን ማበላሸት ወይም መቀነስ አይገባውም። በቂ ግለሰቦች የበለጠውን ምሉዕ የሆነ የተለምዶ አስተሳሰብ ቢያገለብቱና፣ ከመለኮታው ሥር መሠረታቸው¹⁾ ጋር ያለውን ግኙኝነታቸውን ቢያሳድሱ፣ ሰብአዊ ፍጡር "ከላይ" ዕርዳታ በማግኘት በ"መጨረሻው ዘመን" ከሚመጠው ጥፋት ጋር ያለውን ውድድር ሊያሸንፍ ይችላል። ይህ ደግሞ በዓለም ላይ እንደ ሰላም እንቅስቃሴ ከመሳሰሉት ጋር ግኙኝነት አለው፤ ሁሉም በጎ ፈቃድ ያላቸው ሰዎች የግድ በ"ጨዋታው" ላይ ሚና አላቸው። በርካታ ሰዎች በቀጥታ ተቋቁመው ባሉት የሃይማኖት ትምህርት ቤቶች መስመር ይህንን በግልጽ እየፈለጉት ነው። አንዳንድ "መሃል ሰፋርነት" ሊኖር የሚችል ቢሆንም ቅሉ፣ ያለፈውን ነገር በማስረሳት እገዛ እያደረጉ ወደፊት ይገሰግሳሉ። አንድ ሰው ምንም ያስብ ምንም፣ ዓላማው የሰውን ዘር "ማዳን" ወይም በንቃተ ህሊና መሻሻል ነው። የቀድሞ "መርሃ ግብር" ወደት እንደሚመራ በግልጽ የሚታወቅ በመሆኑ ዘመናዊ የሰነ ምግባር ደረጃዎች መለወጥ አለባቸው። ማንኛውም ነገር የሙሉ ነገር አካል ነው፤ እንዲሁም ሁሉም በጎ ነገሮች ዓለምን ይጠቅማሉ።

በሄርበርት ግሩህል በመጨረሻው መጽሐፉ ውስጥ በጀርመንኛ አባባል፣ "Himmelfahrt ins Nichts" ፣ (ትርጉሙም ወደ ባዶ ሥፍራ ማርጋት)፣ አንድ ሰው የተረሳው የኃይልና የዕድገት ምንጭ ይኸውም ዕድል ብቻ (እግዚአብሔርን ለማለት ነው) በሀሳቡ ይመጣበታል እንደሚለው፤⁴⁾ እኛ በተሰፋ አስቆራጭነት አመለካከት አንስማማም፤

ሰዎች ሞትንና ሕይወትን የተመለከቱበትን ውሳኔዎች በአንተ እጅ ይጥሉ ዘንድ በመንፈስህ አነሳሳቸው* ለተፈጥሮህ የሚሠሩትንም እርዳቸው*** ይህን ዓለም ተስፋ ወደሰጠሃው ወደ አዲሱ ዘመን ዘልቆ ይገባ ዘንድ ምራው**

*) እዚህ ጋ ዝርዝሮችም ሊጨመሩ ይችላሉ፤ ወይም 'ሁከትን መካብ ማቆም'፤ ችግሮችን በማቃለል አንድ የሁከት መንስኤ ማስወገድ'፤ ሰላማዊ ሰዎች ሰብአዊ መብታቸው ተከብሮ ለመኖር የሚያስችላቸውን የደህንነት እርምጃችን ብቻ ተግባራዊ ማድረግ 'ታዋቂ ከሆኑ ከተለያዩ የሃይማኖት ሰዎች ጋር ውይይት ለመጀመር፤ ከመሳሰለው ፀሎት በኋላ በአማላጅነት ሊገባ ይችላል.... **) ሉቃስ 11:2፤ 21:31። ራዕይ 11: 6፤... እግዚአብሔር ለርሱ የተሰጠውን ፍቅር ያከፋፍላል።

በትንሹ ሆነ በሰፊው ወደ እግዚአብሔር "መመለሻው" ቅርብ ነው።

ዮሐንስ 16: 12-13: " 12. የምነግራችሁ ገና ብዙ አለኝ፤ ነገር ግን አሁን ልትሸከሙት አትችሉም። 13. ግን እርሱ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል፤ የሚሰማውን ሁሉ ይናገራል እንጂ ከራሱ አይነግርምና፤ የሚመጣውንም ይነግራችኋል።"

መረጃ፦ የሱስና እስልምና

በተለያዩ የሃይማኖት ድርጅቶች መካከል ያለው ውይይት. ይህ ገጽ - ለብዙ ዓመታት እየተደረገ እንዳለ በተሻለ ሁኔታ ለመረዳትና በሃይማኖቶች መካከል ላላው ውይይት አስተዋፅዖ ነው። ይህ ገለጻ መለውን እስላም በተወሰነ ፈርጅ ለመመደብ አይሞክርም። በእስልምናም ቢሆን የተለያዩ አመለካከቶች አሉ.

ቁርአንና ሌሎች "የመጻሕፍቱ ሃይማኖቶች"

እስልምና ማለት "ለእግዚአብሔር ፈቃድ እራስን አሳልፎ መስጠት" ማለት ነው።

የእስልምና ቅዱስ መጻሕፍት ቁራን (ቁርዓን) በክርስትናም፤ ሊቀ መልአኩ ገብርኤል መሆኑ ተለይቶ በሚታወቀው በጅብሪል አማካይነት፤ ለነብዩ መሐመድ (መሐመድ) የተላለፈ መለኮታዊ ህሳብ እንደሆነ ይታመናል። በእርግጥ ቅዱስ ቁርአን ከእስልምና መጻሕፍት ሁሉ የበለጠ ጠቃሚ መጻሕፍ ተደርጎ መወሰድ አለበት። ተጨማሪ ወጎች ("ሱና"፤ በተለምዶ፡ "ልምድ") ከነብያት አባባሎች ጋር ቁርአንን ለመተርጎም አንድ ሚና አላቸው። ነቢይም ቢሆን፤ በግል ባህሪው፤ ሰው እንጂ እግዚአብሔር አይደለም። በርካታ ክርስቲያኖች መጻሕፍ ቅዱሳቸውን በደንብ እንደማያውቁት ሁሉ ቅዱሳት መጻሕፍቶቻቸውን የማያውቁ እስላሞች እንዳሉ ደግሞ መገንዘብ ይገባል።

ቅዱስ ቁርአን ክርስቲያኖችንና አይሁዶችን አንዳንድ ጊዜ በቀጥታ "እናንተ የቅዱሳት መጻሕፍት

ሰዎች" (ለምሳሌ ሱራ 4:171) እናም "እናንተ የአሥራኤል ልጆች" ብሎ ይጠራቸዋል። ሆኖም ግን አብዛኛዎቹ ለዚህ ጉዳይ ቦታ ባይሰጡትም ቅሉ፣ ስለዚህ እነርሱ በዚህ ቅዱስ መጽሐፍ ውስጥ በተጻፈው ነገር ፍላጎት ሊኖርባቸው ይችላል። ቢሆንም ቅሉ የሃይማኖት ሳይንስ ሁሉንም ሃይማኖቶች ያጠናል- ከሁሉም ነገሮች መካከል፣ የአተረጓጎማቸውን ታሪካዊ ዕድገት ያጠናል። ዳሩ ግን፣ ቅዱሳት መጻሕፍት በአክብሮት መጠናት አለባቸው። ከቁርአን ተቺዎች አንዱ ክፍል እንዲሁ ብሎን ጽፎአል። ዋና ቁርአን በእግዚአብሔር በጥሩ ቦታ ተቀምጦአል- ለንጹህ መላዕክት ንጹህ ነቢያት ብቻ ይቀርቡታል፤ ከነርሱ ሌላ ክፍል እንደዚህ ብሎ ይተረጎማል፤ በምድር የቁርአን አንባቢ ንጹህ መሆን አለበት።

ነብዩ፣ ነብያት በሚፈለጉበት ጊዜ፣ ለጊዜው (ወይም በመካከል ላለው ጊዜ) የተላከ እንደሆነ ተደርጎ ይታያል (ሱራ 5:19*)። ቅዱስ ቁራን በነብዩ መሐመድ ትምህርቶች "አማኞች"ን፣ የቅዱሳት መጽሐፍት ሰዎችን" ና "አማኞች" ያልሆኑትን ለይቶ ያስቀምጣል። የ "ቅዱሳት መጽሐፍት ሰዎችን" ከ እስላም ሌላ በአንድ ወጎች ላይ የተመሠረቱትን በተለይም አይሁዶችንና ክርስቲያኖችን እንዲሁም አንዳንድ ጊዜ ደግሞ ዘርአስትሮችን ወይም ፓርሰዎችን ያጠቃልላል (ፓርሲስ፤ ሱራ 22:17*)። ቁራን ስለ አንድ እግዚአብሔር፣ ከዚህ በኋላ ላለው ስለ መጨረሻው ፍርድ፣ ስለሕዝቦቻቸው ወይም ስለዘመናቸው ፀሎት የሚያደርጉትን በሁሉም የደረጃ ተዋረድ ያሉትን ነብያት ይቀበላል (ለምሳሌ፤ ሱራ 6 ፤ 83-92፤ ሱራ 7፤ ሱራ 4፤ 136*)። የነዚህ ሃይማኖት ሰዎች በጋራ መሠረተ ሐሰቦች እስካመኑ ድረስ፣ ቁራን እራሱ አማኞች ያልሆኑ ብሎ አይጠራቸውም (ለምሳሌ ሱራ 5:48*)። በእስልምና የመጀመሪያ ምዕተ ዓመታት ክርስቲያኖችና አይሁዶች ወደ እስልምና እንዲመለሱ አልተገደዱም- በቁርአን ትምህርት መሠረት ፣ " በሃይማኖት ግዳጅ የለም"፤ ሱራ 2:256። አብርሃም በአንድ እግዚአብሔር ማመንን ከመሰረቱ ፣ ለምሳሌ እንደ አንዳንድ መናኞች ከ"ሐኒፎች" እንደ አንዱ ይታያል።

"አላህ" ከቅድመ እስልምና አረብኛ "አል አላህ"- እንደ ሴማውያን ቃል ሆኖ፣ ከመለ ጎደል በእርግጥ ከሆነው በሙሴ መጻሕፍት የእግዚአብሔር መጠሪያ ሰሞች አንዱ ከሆነው በዕብራይስጥ ኤሎሄም ጋር አንድ ዓይነት መነሻ አለው።

"አማኝ ያልሆኑት " - በአጠቃላይ፡ "ሸፋኝ" - በትክክለኛ ስሜት ብዙ አማልክት አምላኪዎች - መሐመድ በአረቢያ እንደተዋጋና መጽሐፍ ቅዱስ ለክርስቲያኖችና ለአይሁዶች ማስጠንቀቂያ እንደተሰጣቸው፣ ጣዖት አምላክዎች ናቸው። ዛሬ በሰፊው በአንድ እግዚአብሔርና በመጨረሻ ፍርድ የማያምኑትንና እስልምና አማኞች እንዳልሆኑ ያያቸዋል። አንዳንድ ጊዜ ቃሉ ሁሉንም እስላም ያልሆኑትን በውሸት ያጠቃልላል፤ አንዳንድ ጊዜ እራሳቸው እስላም ሆነው ልዩ አመለካከት ያላቸውንም ያጠቃልላል።

የሱስ ክርስቶስ በቁርአን

እዚህ ጋ መገንዘብ ያለብን ነገር፣ ቁርአን የሱስን እንደ ነብይ፣ ከእግዚአብሔር የተላከ ነብይ፣ ያለምንም ትርጉም የእግዚአብሔር "ቃል"፣ እናም እንደ "እግዚአብሔር መንፈስ"፣ (ሱራ 4:171*፣ "እንደ አዳም የተፈጠረ" (ሱራ 2፣ 3 ፣ 5*....) አድርጎ ይቀበለዋል። ይህም አንዳንድ ዘመናዊ የክርስትና ሥነ መለኮት ሊቃውንት የሱስን የማህበራዊ ለውጥ አምጭ ብቻ አድርገው ከሚቀበሉት በላይ ነው። ክርስቲያኖች በመሐመድ ጊዜ ይህንን በአካል ገምተውታል (የሱስ እንደ እግዚአብሔር ልጅ ብቻ ነበር የሚታየው)። በኋላ የመጣው የሦሥቱ ሥላሴ ህገ ፀንሰ ህሳብ በቁራን ተቀባይነት አላገኘም። ከአንድ ጋ መጥቶ መረጃ የሚፈልግ ሰው ሊረዳው እንደሚችል እንደ "እግዚአብሔር ቃል" (ዮሐንስ 1) አድርጎ በእውነት የሚያስረዳ ሰው በዛ ዘመን በቀላሉ አይገኝም ነበር (ለምሳሌ፤ ሱራ 6፣ 101)።

በርሜ 1:4፣ የሱስ በራሱ መንፈሳዊ ኃይል እንደ "ልጅ" ተተክለ ይላል- እናም እንግዲህ አልተወለደም። እግዚአብሔር አይወለድም፤ የሱስን ፈጠረው እንጂ "አልወለደውም" ከሚለው ከእስልምና አምነት ጋር ክርስቲያኖች ሊስማሙበት ይችሉ ይሆናል። በተጨማሪም በግሪክ ቃል "ሎጎስ" የሚባለው የሱስ ለመለኮታዊ መነሻነቱ ወይም የየሱስ ክርስቶስን ተልዕኮን ለማመልከት የሚጠቀሙበት ቃል ነው። ይህም በቁርአን የሱስ የተባለው በወንጌል "ቃል" ተብሎ ነው የተተረጎመው። የቁርአን ጽሑፎች በሙስሊሞች ወይም በክርስቲያኖች

ገና ሙሉ በሙሉ ያልተሰተዋሉትንና በቃላት ምክንያት ጥቅም የሌለውን ጥላቻ የሚያስከትሉቱን ሚስጥሮች ይዘዋልን? አንዳንድ ከአንድ በላይ አምላክ መኖሩን እንደሚያሟኑት ሰዎች፤ መረዳት እንደምገባን ደግሞም ክርስቲያኖች ይህንን ትምህርት በቃላት ሲናገሩ እንደ የሱስ ትምህርት አይደለም የሚያስተምሩት። "ወደ (እግዚአብሔር) በእኔ ስም ፀልዩ ። ይህም ማለት ከየሱስ ትምህርት ጋር ስናስተያየው ነው (ዮሐንስ 15:16)። በየሱስ ሕይወት የሱስ ራሱ ሰዎችን ሊመራቸው በሚችለው በአንድ እግዚአብሔር ዙሪያ ነው የሚሸከረከሩት።

ሎጎስ (በበግሪክ፣ በዮሐንስ ወንጌል፣ እዚህ ጋ ከክርስቶስ ጋር የተያየዘው፣ "የእግዚአብሔር ቃል") በፓራት የጀርመን ትርጉም፣ ከየሱስ ተለይቶ ነው የተቀመጠው። ሌሎች የቁርኦን እትሞች እንደ እግዚአብሔር "ጉዳይ" ወይም እንደ እግዚአብሔር "ትዕዛዝ" አድርገው ያስተውሉታል (ሱራ 13፣12፤ ሱራ 11*)።

ቁርኦን የሱስን "እንደ አዳም" ከአፈር የተፈጠረ አድርጎ ይመለከተዋል (ሱራ 3፣ 59*)፤ እናም የሱስ እንዲወለድ ዘንድ ከእግዚአብሔር መንፈስ ዘንድ መልዕክተኛ መላኩን ይናገራል (ሱራ 19፣17-22*)። የክርስቲያኑም በኩል መልአኩ ለድንግል ማርያም የሱስ ከመንፈስ ቅዱስ እንዲወለድ ዘንድ ከእግዚአብሔር መንፈስ መላኩን ይናገራል። በተጨማሪም፣ የሱስ በመንፈስ ቅዱስ/ በቅድስና መንፈስ ብርታት እንዳገኘ ይገልጻል (ሱራ 5፣110*)። የየሱስን ሕይወት በተመለከተ መንፈስ ቅዱስም ተጠቅሶአል (ሱራ 5፣110)።

እንደ ቁርኦን አባባል ወጣቱ የሱስ ትንሣኤውን አብስሮአል (ሱራ 19፣ 33*)። ዳሩ ግን እዚህ ጋ፣ በቁርኦን ዘወትር እንደተጠቀሰው በፍርድ ቀን ስለሚሆነው ስለ አማኞች ትንሣኤ ሊሆን ይችላል (ከዚህ በታች ሱራ 4፣ 159 የተጠቀሰውን ይመልከቱ)። ቁርኦን የሱስ ሳይሞት ወደ ሰማይ በእግዚአብሔር ተወሰደ ይላል (ሱራ 4፣ 157-፤ሱራ 3 ፣ 55*)።

የሱስ ወደ ሰማይ ከማርጋቱ በፊት መሰቀሉን፣ መሞቱንና ሞትን ድል መንሳቱን በተመለከተ ክርስቲያኖችና ሙስሊሞች አይስማሙበትም። ሙስሊሞች እንደሚያምኑበት ክርስቲያኖችም የሱስን እግዚአብሔር ሳይሞት ወደ ሰማይ ወሰደው ይላሉ። ዳሩ ግን፣ ሁለቱም የሱስ "እንዳልሞተ" ያምናሉ። ለምሳሌ ከሞት በተነሳ ጊዜ ወደ ሰማይ ከሚረጉ በፊት ለደቀ መዛሙርቱ መናገሩን መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጻል። በሱራ 3፣55ና 5፣ 48* "ንፁህ አደርገዋለሁ ተብሎአል" እናም "...አንተ ወደኔ ተመልሰህ ትመጣላህ፤ እኔ (እግዚአብሔር) አንተ ስላልተሰማህህበት ጉዳይ ውሳኔ እስጣለሁኝ" ብሎ ይናገራል። ስለዚህም ክርስቲያኖችና ሙስሊሞች ከመጣላት ይልቅ ለቀሩት ሚስጥሮች መፍትሄ ለማግኘት መጠበቅ ይኖርባቸው ይሆናል።

ቁርኦን ደግሞ የመጨረሻ ፍርድንና የአማኞችን ትንሣኤ ይይዛል (ለምሳሌ ሱራ 36፣77-83፤ ሱራ 69፣13-37፤ ሱራ 75፣99*) የሱስ እንደገና ተመልሶ ይመጣል፤ ለቅዱሳን መጻሕፍት አማኝ ለሆኑ ሰዎች ምስክር ወይም ዳኛ ይሆናል (ሱራ 4፣159፤ ሱራ 16፣89 * (የሰው ክብር)። እነዚያ - ደግሞ እስላሞች ያልሆኑም-፤ በእግዚአብሔርና በመጨረሻ ፍርድ እንዳለ የሚያምኑና መልካም ሥራ የሚሠሩ ፍርድን መፍራት የለባቸውም (ሱራ 2 ፣ 62፤ሱራ 4፣123-124፤ ከሱራ 7፣170* ጋር ያማሳክሩ)። በቁርኦንና በመጽሐፍ ቅዱስም መሠረት፣ ክርስቲያን፣ እስላም ወይም አይሁድም ቢሆኑ፣የመጨረሻ ፍርድ የእግዚአብሔር እንጂ የሰው ሥራ አይደለም። (እንደዚያ ዓይነት በሐይማኖት መካከል በሚደረገው ንፅፅር ቁርኦን ገለልተኛ ስለመሆኑ ጥርጥር የለውም።)

የሥነ ምግባር መሠረታዊ መርሆዎች

የእነዚህ የሦስቱ የታወቁ የ"አብርሃማዊ ሃይማኖቶች" የሥነ ምግባር መሠረታዊ መርሆዎች* አንዱ ከሌለው ጋር የተያያዙ ናቸው። ትዕዛዛቱ በቁርኦንም አሉ፣ ዳሩ ግን በተመሳሳይ መንገድ አልተዘረዘሩም(ለምሳሌ ሱራ 17፣22-39፤ ሱራ 5፣38-40፤ ሱራ 2፣188፤ ሱራ 4፣135፤ ሱራ 2፣195፤ ሱራ 17፣70 *)። ቁርኦን ለምሳሌ ማንኛውንም ሰላማዊ ሰው መግደል ሀገወጥ ነው ይላል(ሱራ 5፣27-32*)። ጃሃድ (ግሃድ) ማለት፣ መዋጋት፣ መታገል፣ "የቅዱስ ጦርነት" ትርጉም የተወሰደው ከቁራን ሳይሆን ከመሐመድ አባባሎችና ከእስልምና ህግ ትምህርት ቤቶች ነው***። በውስጥ ሰውነት ወይም በአእምሮና በግብረ ገብነት ከራስ አመጽ ጋር መዋጋት በውጭ ካሉት ከሁሉም ግጭቶች የሚበልጥ "ታላቅ ጃሃድ" ነው ይባላል። መጀመሪያ " በዓይንህ ውስጥ

... ..
ያለውን ምሶሶ አውጣ" የሚለውን የክርስቶስን አባባል ከዚህ ጋር አወዳድር። በዚህ መንገድ ብዙዎች የውጭ ግጭቶች መሠረታቸው ይላላል። የ "ቃል ጂሃድ" በሰላም ስለአንድ ሰው እምነት መናገር ነው። "የአጅ ጂሃድ" ተንቀሳቃሽ ፤ የአማኝ የማስተማሪያ ምሳሌ ነው። የሰዌፍ ጂሃድ" ደግሞም " ትንሹ ጂሃድ" የሚባለው የሚፈቀደው የተጠቃ አማኝን ለመከላከል ብቻ ነው (በቁራን ሱራ 2 ፣ 190* ላይ ካለው ጋር ያገናኘሱ)። ዳሩ ግን ከሌሎች ሃይማኖቶች ጋር በመገናኛት ስለሚከሰተው "ኃይለኛነት" በቁራን ውስጥ ሊገኝ ይችላል (ሱራ 48 ፣ 29 ፤ ሱራ 47:4*)። ለምሳሌ ያህል ሞሰሊም ካልሆነ ሰው ጋር ለመጋባት መከልከልን ጨምሮ የጾታዎችን ግኑኝነት በተመለከተ ሰፊ ያሉ ባህላዊ ህጎች አሉ።

የእስልምና ልምምድ፤ ከእግዚአብሔር ወይም ከአላህ ሌላ እግዚአብሔር የለም እናም መሐመድ የእግዚአብሔር ነብይ ነው፤ የዕለት ተዕለት ፀሎት ይደረጋል (ሱራ 2፣177*)፤ ዓመታዊ የጾም ወር ወይም ራመዳን ይጠበቃል (ሱራ 2፣ 185*)፤ ቢያንስ በዕድሜ ዘመን አንድ ጊዜ መንፈሳዊ ጉዞ ይደረጋል (ሱራ 2፣ 196*)እናም "ዘቃት" ወይም የሃይማኖት ሥጦታ ይሰጣል(ሱራ 2፣177*) የሚሉትን ተግባሮች ያጠቃልላል።

በዛሬው እስልምና፤ የሃይማኖት- ስነ ምግባር ጥያቄዎችን የሚወስን ማዕከላዊ ባለሥልጣን የለም። ዳሩ ግን፤ ግልጽ በሆኑ በተከበሩ ምሁራን(ኡላማ) የሚከፈል አቋም በትልቁ ተቀባይነት ያገኛል።

*) ለዚህ ጽሑፍ የጀርመንን ቁርአን - የሩዲ ፓሬትን ትርጉም ተጠቅመናል። በአብዛኛው ጥቅም ላይ የሚውለውን የግብጻውያንንም ቀመር ተጠቅመናል። ሌሎች ትርጉሞች ቁጥሮቹን በተለየ መንገድ ሊቆጥሩ ይችላሉ፤ ከዚያም በዚያው ሱራ ውስጥ የተጠቀሰውን ይዘት ከቁጥሩ በፊት ወይም በፊት ያገኙታል። የቁርአን ምንባቦች ትርጉም ከጀርመን ቁርአንና፤ ትርጉሙ በእስላሞችም ዘንድ ደግሞ ተቀባይነት ካገኘው ከአዲል ቴኦሮር ኮመንተሪ ድጋፍ ተመሳክሮአል (ለምሳሌ በዚያን ጊዜ ዶ/ር እናሙላሂ ከሃን የመለው ዓለም የእስልምና ማህበር ጠቅላይ ጸሐፊ ነበሩ)። የርሳቸው ህተታ ለእስልምና ት/ቤቶች ባህላዊ አተረጓጎሞች ልዩ ትኩረት ይሰጣል። በትክክል ሊረዱት ለሚችሉት ከላይ በተጠቀሱት አካባቢዎች፤ አርጌውን የአረብኛ የቁርአን ቋንቋ መተርጎም በጭራሽ አስቸጋሪ ነው የሚለው አግባብነት የለውም።

***) የመካከለኛ ዘመን "የመስቀል ጦርነቶችም የሰው ተግባር እንጂ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተመሠረቱ አልነበሩም (ለምሳሌ የመስቀል ጦርነቶች በአብዛኛዎቹ በዛሬው የአውሮጳ ክርስቲያኖች ዘንድ መጥፎ ዝና ያለው)።

ወደ ዋናው ገፅ ምረጃ

ወደ ways-of-christ.net/am ዋና ገጽ:

ዋናው ጽሑፍ ከተጨማሪ ዐርዕስቶች ጋር (በእንግሊዝኛ):

የየሱስ ክርስቶስ መንገድ፤ እርሱም ለሰብአዊ ፍጡር ልቦና፤ የሰውን ዘርና ምድሪቱን ለመለወጥ የሚያደርጋቸው አስተዋፅዖቶች፤ በበርካታ ምርምርና ልምድ ላይ የተመሠረቱ አዳዲስ አመለካከቶችን በማፍለቅ የግል ባህርይን ዕድገት ለማጎልበት ተግባራዊ የሆነ ጥቆማን የሚሰጥ ገለልተኛ የሆነ የመረጃ ምንጭ ነው።

"የክርስቶስ መንገድ" ድረ ገፅ የምርምርና የጥናት ፐሮጀክት ነው። "የክርስቶስ መንገድ" በሃይማኖቶች መካከል ሰላማዊ ግኑኝነቶችና ጥልቅ መግባባት እንዲኖር ድጋፍ ይሰጣል። "የክርስቶስ መንገድ" ከቤተ ክርስቲያናትና ከሌሎች ድርጅቶች ገለልተኛ ሆኖ ትርፍ ወይም የፖለቲካ ሥልጣን ለማግኘት ጥረት አያደርግም። "የክርስቶስ መንገድ" የሃይማኖት ስብከት እያደረገ ወይም አባላትን ለመሰብሰብ ዘመቻ አያካሄድ አይደለም ያለው።

Imprint: የባለቤትነት መብት፡

እርስዎ ይዘቱን ሳይቀይሩ ከዚህ ሞገደ ማዕከል ላይ የራስዎን ቅጂ ማባዛትና ለሌላው ሰው መስጠት ይችላሉ።

የተባዘው እ. ኤ. አ በ 1991-2014 ነው፤ በእንጅርኔት መጀመሪያ የታተመው በታህሳስ 31 ቀን 2001 ዓ ም ነው። ይህ እ. ኤ. አ ጥቅምት 4 ቀን 2010 በኋላ የተከለሰው የአማርኛ እትም ነው።

ደራሲ፡- የክርስቶስ መንገዶች ፕሮጀክት (Christuswege / Ways of Christ ™)።

የዚህ የእንጅርኔት እትም አሳታሚ ሄልማት ዛይግሌር።

ይህ " የክርስቶስ መንገዶች" የተባለው ሥፍራ የጥናት- እና ምርምር ፕሮጀክት ነው። " የክርስቶስ መንገዶች" የተባለው ሞገደ ማዕከል The website "Ways of Christ" አጠቃላይ አመለካከት" አለው፤ እናም በሃይማኖቶች መካከል ሰላማዊ ግንኙነትና ጥልቅ የሆነ መግባባት እንዲኖር ይደግፋል። " የክርስቶስ መንገዶች" ከቤተ ክርስቲያናትና ከሌሎች ድርጅቶች ገለልተኛ ነው - ዳሩ ግን የማንም ቤ/ክርስቲያን ተቃራኒ አይደለም። ቀናናዊውን ወይም የግትርነት አቀራረብ ሳይቀበል የእምነቱን ቁም ነገር ይጠብቃል። " የክርስቶስ መንገዶች" የሚሰጡት የግንኙነት ሥራ እየሠራ አይደለም ወይም አባላትን አያሰባሰብም፤ እናም ትርፍ ለማግኘት ወይም የፖለቲካ ተፅዕኖ ለማድረግ አይቃጠም።

ሥራው የሚያጠቃልለው ሁሉንም የክርስቲያን ዐርዕስቶችንና ከሌሎች ሃይማኖቶች ጋር ያለውን ውይይት ነው። ዋናው መስክ ዘወትር ችላ የተባለውን የክርስቲያን መንፈሳዊ ጎን መግለጽ ነው። ዳሩ ግን፣ በዚህ ልዩ በሆነው አመለካከት፣ የክርስቲያን ሌላው በኩል - የማህበራዊ ጥያቄዎችን በተመለከተ - በእኩልነት ጠቃሚነት ነው የሚታዩት። (የዋናውን ጽሑፍ "መግቢያ..."ንም ይመልከቱ።

ከእንግሊዝኛና ከጀርመን ቋንቋዎች ውጭ ያሉ ትርጉሞች ሁል ጊዜ አይታዩም በአንዳንድ አገሮች ትርጉም ማለት በዚህ ሁኔታ አስተያየት መስጫ ነው ማለት አይደለም።

የሌሎችን ሞገደ ማዕከሎች ወይም መጽሐፍት በተመለከተ " የክርስቶስ መንገዶች" በቀጥታ ሁሉንም ይዘታቸውን አይደግፍም።

[ለክርስቶስ መንገዶች" ኢ-ሜይል ያድርጉ፡](#) *) አባባዎን፣ ከተቻለ እንግሊዝኛ ወይም ጀርመን ይጠቀሙ

የዋናው ጽሑፍ እትም የሚገኘው በጀርመንኛ ብቻ ነው - የጀርመንን ዋቢ ይዩ። የዚህ መጽሐፍት የማሳተሚያ መብት የሚገኘው በአሳታሚው አጅ ነው፤ ኦ. ቦህም።

[Homepage](#)

